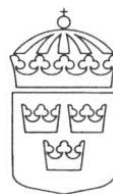

Riksdagens protokoll

1992/93:84

Fredagen den 26 mars

Kl. 13.00–13.02

Protokoll
1992/93:84

1 § Återkallelse av del av motion

Förste vice talmannen meddelade att Karin Pilsäter och Christer Lindblom (fp) i skrivelse den 22 mars återkallat yrkandena 1–5 i den av dem väckta motionen 1991/92:Jo688 Skärgården.

Förste vice talmannen anmälde att han avskrivit motionen i denna del.

Skrivelsen lades till handlingarna.

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

1992/93:235 till konstitutionsutskottet

Motionerna

1992/93:Jo64–Jo82 till jordbruksutskottet

3 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades

Propositionerna

1992/93:161 Trafiksäkerheten på vägarna inför 2000-talet

1992/93:200 En telelag och en förändrad verksamhetsform för Televerket,
m.m.

1992/93:209 Vissa frågor om offentlig upphandling

1992/93:210 Ny ordningslag m.m.

Konstitutionsutskottets betänkanden

1992/93:KU22 Kungl. hov- och slottsstaterna

1992/93:KU23 Anslag till Datainspektionen

1992/93:KU24 Stöd till politiska partier

1992/93:KU25 Anslag till allmänna val

1992/93:KU26 Anslag till Sametinget
1992/93:KU27 Presstöd m.m.

Finansutskottets betänkanden

1992/93:FiU12 Avveckling av det premiegrundande allemanssparandet,
m.m.

1992/93:FiU13 Tilläggsbudget inom Finansdepartementets område

1992/93:FiU14 Vissa anslag inom Civildepartementets område

Skatteutskottets betänkande

1992/93:SkU20 Skattepolitiken

Justitieutskottets betänkanden

1992/93:JuU21 Anslag till polisväsendet

1992/93:JuU22 Anslag till Justitiekanslern

Lagutskottets betänkande

1992/93:LU34 Lagstiftningsåtgärder beträffande stiftelser m.m.

Trafikutskottets betänkanden

1992/93:TU18 Sjöfart

1992/93:TU19 Luftfart

1992/93:TU21 Banverket

1992/93:TU22 SMHI och Eumetsat

1992/93:TU23 Statens geotekniska institut

Jordbruksutskottets betänkanden

1992/93:JoU12 Statsbudgeten för budgetåret 1993/94 (Miljö- och naturresursdepartementet)

1992/93:JoU13 Statsbudgeten för budgetåret 1993/94 (Jordbruksdepartementet)

4§ Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 24 mars

1992/93:106 av *Eva Zetterberg* (v) till statsrådet Alf Svensson om utbudet av bröstmjölksersättning i u-länder:

Enligt FN:s barnfond Unicef dör årligen 1,5 miljoner spädbarn i "flaskdöden" varav en miljon i Afrika. Om alla barn ammadess skulle barnadödligheten sjunka dramatiskt och undernäringen minska.

Smutsigt vatten och brist på kokmöjligheter gör nappflaskan livsfarlig i u-länderna, där diaréer är en vanlig orsak till spädbarnsdöd.

Spädbarn har inget färdigutvecklat immunsystem och är därför beroende

av de antikroppar som överförs med modersmjölken. De flesta infektioner till följd av bristande immunförsvar uppstår hos barn i u-länderna som inte ammas.

Okunskap och ojust marknadsföring från tillverkare av bröstmjölksersättning har gjort att många mödrar slutat amma sina barn. Insikten härom har växt, och opinionstrycket mot företagen har ökat.

Barntoppmötet 1990 antog ett handlingsprogram, där ett av målen till år 2000 är att alla mödrar skall få information och hjälp för att kunna amma sina barn. Bland de krav som riktas mot regeringarna finns kravet på att man skall stoppa den ansvarslösa reklamen för mjölkpulver och genomföra de internationella reglerna, dvs.:

- Ingen offentlig reklam för bröstmjölksersättningar, flaskor och nappar.
- Inga fria prover till mödrarna eller reklam för produkterna på hälsovårdande institutioner.
- Alla etiketter skall förklara riskerna med bröstmjölksersättning.

I Agenda 21 som antogs på miljökonferensen i Rio förra sommaren uppmanas regeringarna att vidta åtgärder så att alla kvinnor får möjlighet att enbart amma, åtminstone de fyra första månaderna efter förlossningen.

Enligt vad Unicef och Världshälsoorganisationen (WHO) nyligen meddelade har 20 stater tecknat avtal med de här företagen om att de skall sluta dela ut gratisprover till sjukhusen. Ytterligare regeringar håller på att förhandla om att stoppa utdelningen. Men förhandlingarna har dragit ut på tiden. Målet att stoppa utdelningen vid 1992 års utgång nåddes inte.

Nestlé följer inte WHO:s regler för marknadsföring utan fortsätter med sin gratisutdelning av bröstmjölksersättning i u-länderna. Även i länder där det finns avtal och lagar mot gratisutdelning fortsätter denna – exempelvis i Bangladesh, Chile, Colombia, Indien och Peru.

Det handlar om en stor marknad, uppskattningsvis 9 miljarder dollar om året, varav Nestlé har mer än hälften. Företagen söker samtidigt nya marknader. På senare tid har Nestlé och den övriga barnmatsindustrin gått in på marknaden i Kina, Nordkorea och Östeuropa och har nyligen startat tillverkning i Nicaragua och Ryssland.

Detta är en oroande utveckling. Den stora satsning som WHO och Unicef startade för ett år sedan för att öka amningen – både i u-länderna och i i-länderna – måste uppenbarligen förstärkas.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga biståndsministern:

1. Hur bedrivs arbetet mot flaskdöden inom ramen för arbetet med att genomföra handlingsprogrammet från barntoppmötet?
2. Vilka insatser görs inom det svenska u-landsbiståndet och Östeuropabiståndet för att förstärka amningskulturen?

1992/93:107 av *Per Stenmarck* (m) till miljöministern om återvinning av blybatterier:

I regeringens proposition 1992/93:180 om riktlinjer för en kretsloppsanpassad samhällsutveckling presenteras en rad åtgärder mot bakgrund av att miljöproblemen under det senaste decenniet har ändrat karaktär. Punktut-

släpp från industrier och energianläggningar har kommit att ersättas av mer diffusa utsläpp med anknytning bl.a. till människors rörlighet och varors livscyklar. Genom denna förändring har de miljöproblem som nu uppkommer en längre tidsmässig fördröjning än tidigare.

Det är mot denna bakgrund som regeringen lagt fram sitt förslag om att ta ett samlat grepp på samhällets materialhantering, från råvara till återvinning och/eller deponering av avfall.

Företaget Boliden Bergsöe i Landskrona återvinner blybatterier. Enligt ett riksdagsbeslut från 1985 har batteritillverkarna ansvar för återvinning av bly.

Under en följd av år har blypriset gått ner kraftigt. Detta är till en del följden av Östeuropas sammanbrott och det kraftigt ökade utbudet av metaller som detta inneburit. Samtidigt har återvinningskostnaderna stigit, inte minst på grund av stora miljöinvesteringar. Därmed ökar Boliden Bergsöes kostnader i båda ändarna.

Boliden Bergsöe är delägare i Returbatt AB, som arbetar för att insamlingen, och därmed återvinningen, av uttjänta blybatterier skall öka. Detta ligger helt i linje med regeringens intentioner i kretsloppspropositionen.

Det finns två tidigare beslut av intresse i det här sammanhanget:

- 1) En lag från 1990 om avgifter för miljöfarliga batterier. Avsikten var att hitta en lösning för att täcka samhällets kostnader.
- 2) Ett regeringsbeslut från 1991, där Boliden Bergsöe kompenserades för nedgången i blypriset.

Naturvårdsverket har föreslagit en höjning av återvinningsavgiften. Frågan bereds för tillfället inom regeringskansliet. Problemet är att företaget under tiden går med stora förluster. En nedläggning skulle drabba 140 anställda samtidigt som någon annan verksamhet för samma ändamål måste byggas upp. Med dagens avgifter är det sannolikt staten som får stå för detta.

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att trygga återvinningen av blybatterier?

1992/93:108 av *Pierre Schori* (s) till utrikesministern om Sveriges kandidatur till FN:s säkerhetsråd:

Sveriges misslyckande att säkra en plats i Förenta nationernas säkerhetsråd hösten 1992 innebar också att ambitionen att ha ett nordiskt land i världsorganisationens ledning varannan tvåårsperiod gick om intet. En ny möjlighet för Sverige och därmed Norden att ta plats i rådet uppstår under perioden 1995–1996. Enligt uppgift är Norge, som står i tur att företräda Norden i säkerhetsrådet, berett att uppskjuta sin kandidatur och i stället erbjuda Sverige möjligheten att kandidera för nästa period.

Mycket talar för att Sverige snarast bör ta ställning till frågan om säkerhetsrådsplatsen. Själva valet till rådet äger rum i generalförsamlingen hösten 1994, och all erfarenhet talar för att en svensk kandidatur måste börja förberedas redan nu. Skälen för att söka en svensk plats i rådet har inte minskat sedan förra försöket – tvärtom. Sveriges engagemang i olika FN-insatser kommer enligt regeringen inte att minska utan snarare att öka, och FN:s

egen betydelse i världspolitiken har tilltagit. Att sitta i världsorganisationens ledning i denna kreativa och aktiva period ger förstås goda möjligheter för ett land till inflytande och konstruktiva insatser.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesministern:

Vilka planer har regeringen för att med största möjliga kraft driva Sveriges kandidatur – och därmed Nordens – till FN:s säkerhetsråd för perioden 1995 – 1996?

den 25 mars

1992/93:109 av *Harald Bergström* (kds) till arbetsmarknadsministern om åtgärder mot ungdomsarbetslöshet:

Arbetslösheten fortsätter att slå nya deprimerande rekord. För närvarande (februari -93) är den öppna arbetslösheten uppe i 7,5 %. Samtidigt finns mer än 4,9 % i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det innebär att mer än 500 000 människor i dag står utanför den reguljära arbetsmarknaden. En ansvarsfull politik måste angripa problemet utifrån dels ett långsiktigt perspektiv, med sikte på att skapa varaktiga arbeten på sikt, dels ett mer kort-siktigt perspektiv, där åtgärder sätts in för att mildra de akuta problemen med arbetslösheten i den djupa lågkonjunktur vi befinner oss i just nu.

Innevarande år satsar regeringen mer än någon annan regering gjort på arbetsmarknadspolitik – ca 30 miljarder kronor anslås till direkta arbetsmarknadspolitiska åtgärder! Utöver detta görs de största satsningarna någonsin i den svenska infrastrukturen, vilket beräknas skapa ca 350 000 arbetstillfällen under den kommande tioårsperioden. Ett ROT-program för att stimulera framför allt den mycket hårt drabbade byggsektorn har lagts fram.

För snart ett år sedan inrättades de s.k. ungdomspraktikplatserna, som för närvarande sysselsätter ca 90 000 ungdomar. Enligt en nyligen gjord TEMO-undersökning var 90 % nöjda med sin praktik. Just nu befinner vi oss vid en kritisk tidpunkt då stora kullar har gjort sina 6 månader på praktikplatsen. Frågan är vad som kommer att hända med alla dessa? Förutom alla ungdomar som nu sysselsätts i ungdomspraktiken finns mer än 70 000 öppet arbetslösa ungdomar i åldern 18–24 år. Samtidigt finns det just nu endast knappt 5 000 lediga ferieplatser inrapporterade till arbetsförmedlingarna.

Det måste skapas incitament för företagen att behålla de ungdomar som gjort sin praktik. I dag finns möjlighet till stöd via det s.k. rekryteringsstödet, men detta stöd är till sin konstruktion individuellt anpassat, avsett för kortare perioder och inte dimensionerat för de volymer vi talar om nu. En mer generell åtgärd i samma riktning vore att kraftigt sänka arbetsgivaravgiften under förslagsvis en tvåårsperiod för de ungdomar som anställs efter avslutad praktik anvisad av arbetsförmedlingen.

Det finns flera skäl som talar för att vidta åtgärder mot ungdomsarbetslösheten. Viktigast är att vi tar till vara de mänskliga resurser som finns i vårt land. Vi måste skapa en framtidstro och optimism inte minst bland våra ungdomar för att kunna lyfta oss ur krisen. Samtidigt är det väsentligt att vi står väl rustade inför en konjunkturuppgång.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

1. Avser arbetsmarknadsministern att vidta några särskilda åtgärder för att mildra den befarade kraftiga ökningen av ungdomsarbetslösheten?
2. Är arbetsmarknadsministern villig att lägga fram förslag med ovanstående inriktning som ger företagen incitament att anställa ungdomspraktikanter efter avslutad praktikperiod?

5 § Anmälan om frågor

Anmäldes att följande frågor framställs

den 24 mars

1992/93:484 av *Laila Strid-Jansson* (nyd) till arbetsmarknadsministern om utnämningen av chef för AMU:

Äntligen skall AMU ombildas från statligt verk till ett modernt, effektivt utbildningsföretag som skall arbeta på helt marknadsmässiga villkor. Det blir en stor koncern med ca 7 000 anställda. Det krävs givetvis en företagsledare med toppkvalifikationer och dokumenterat goda resultat och ledaregenskaper.

Regeringen har sin vana trogen valt att göra en politisk utnämning och förslagit Larz Johansson (c), lantbrukare och riksdagsledamot, till VD. Detta har resulterat i att ordföranden i AMU, Håkan Hansson, har avgått.

Är arbetsmarknadsministern beredd att medverka till att regeringen i stället för denna politiska utnämning tillsätter en erfaren, kvalificerad och kompetent företagsledare i nyckelpositionen som AMU:s chef?

1992/93:485 av *Bo Holmberg* (s) till justitieministern om frivårdens behandlingscentral:

De psykiskt störda är en eftersatt grupp i samhället. Psykiatriutredningen har påvisat detta och lagt fram ett antal åtgärdsförslag. Svårast är det för psykiskt störda missbrukare med kriminell belastning.

Denna grupp får bra behandling inom frivårdens behandlingscentral (FBC) i Stockholm. Huvudman är Kriminalvårdsstyrelsen.

Regeringen uppdrog i september 1992 åt Kriminalvårdsstyrelsen att göra en översyn av FBC. Utredningsmannen föreslår en nedläggning av FBC.

Genom verksamheten vid FBC kan också återfall i brott förhindras. Särskild psykiatrisk kompetens skulle gå förlorad vid en eventuell nedläggning. Alternativ saknas också. Bred kritik riktas mot utredningsförslaget från många företrädare för vård och behandling i Stockholm.

Avser justitieministern att rusta ned väl fungerande behandlingsalternativ som FBC i Stockholm?

1992/93:486 av *Kenneth Lantz* (kds) till statsrådet Bo Könberg om s.k. livstestamente:

Livstestamente är ett dokument där den enskilde själv deklarerar vad han eller hon önskar att läkarna skall göra eller inte göra i en situation där patienten är oundgängligen döende. I Danmark har testamentet lagfäst sedan hösten 1992, och redan har ca 25 000 testamenten registrerats vid Rigshospitalet i Köpenhamn.

I dag har patienten ingen eller liten möjlighet att påverka livets slutskede. Det kan finnas olika önskemål om behandling och livsbevarande åtgärder i livets slutskede. Därför vore det önskvärt med möjlighet att själv få uttrycka sin önskan inför livets slut.

Livstestamente enligt dansk modell har tre alternativ att kryssa för, och testatorns önskan måste därmed följas. För- och nackdelar finns självklart, men vi kan säkert lära av Danmark och själva arbeta fram en lämplig modell för oss.

I sammanhanget kommer etiska värderingar att bli nödvändiga med tanke på när och hur ett dylikt testamente skall skrivas. Patienten måste känna trygghet inför livets slut och inför behandlingen av det egna livet oavsett ålder och sjukdom.

Avser ministern förbereda så att vi i Sverige också får möjlighet att skriva livstestamente?

1992/93:487 av *Inger Lundberg* (s) till utbildningsministern om den s.k. parallell-lärarytbildningen:

Regeringen tog hösten 1991 initiativ till en alternativ lärarytbildning för grundskolan, den s.k. parallell-lärarytbildningen.

Den nygamla lärarytbildningen har mött stark kritik från såväl lärarhögskolorna och de fackliga organisationerna som studenterna.

Ett uttryck härför är bl.a. det stora antalet tomma platser på den nya lärarytbildningen, detta trots att högskolorna för att över huvud fylla platserna på utbildningen rekryterat ett flertal studenter med en mycket snäv ämneskombination. Risken är uppenbar att dessa studenter kan få stora svårigheter på en framtida arbetsmarknad. Det stora antalet avhopp från utbildningen är ett annat uttryck för problemen med den nya lärarytbildningen.

Detta till trots anges parallell-lärarytbildningen som alternativ 1 i den bilaga till högskoleförordningen regeringen fastställt.

Är det faktum att regeringen angivit parallell-lärarytbildningen som alternativ 1 i högskoleförordningen uttryck för att denna lärarytbildning prioriteras av regeringen och dess utbildningsdepartement?

1992/93:488 av *Eva Johansson* (s) till utbildningsministern om högskolornas betydelse för regional balans i Stockholm:

I propositionen om högre utbildning föreslår regeringen att 275 helårsstu-

dieplatser inom Stockholms universitet skall förläggas till forskningsparken Novum i Huddinge. Regeringen redovisar inte motiven för detta förslag, men det har av många uppfattats som ett svar på många års enträgna försök att lokalisera mer högre utbildning och forskning till Södertörn. Det arbetet syftar till en bättre regional balans, där just utbildningen och forskningen ses som mycket viktiga instrument. Därför har många sett positivt på regeringens förslag.

Nu kommer emellertid signaler att Stockholms universitet, för att leva upp till förslaget, planerar att flytta utbildning som är förlagd till olika Södertörnskommuner, bl.a. Haninge, till Novum. Man har t.ex. inte tänkt sig att ta upp Haninge som kursort i universitetets kurskatalog för 1993/94.

Med anledning av detta vill jag fråga utbildningsministern följande:

Har utbildningsministern för avsikt att klart uttrycka att universitetet och högskolorna har ett ansvar för att bidra till regional balans i Stockholms län?

den 26 mars

1992/93:489 av *Liisa Rulander* (kds) till arbetsmarknadsministern om förlängning av ungdomspraktik:

Den 1 juli 1992 infördes på försök ett system med arbetsmarknadsutbildning med arbetsplatsförlagd praktik. På grund av den långdragna lågkonjunkturen är det viktigt att reglerna för en förlängning av praktiktiden görs mer flexibla. Detta gäller även möjligheten att förlägga ungdomspraktiken till sommaren. I Eskilstuna finns t.ex. en grupp, den s.k. Amandagruppen. Denna grupp består av flickor som har stora svårigheter att få arbete på en reguljär arbetsmarknad. Gruppen tvingas upplösas den 1 juli i år eftersom ungdomspraktiken inte tillåts under sommaren.

Avser arbetsmarknadsministern vidta åtgärder för att skapa ett mer flexibelt system vad gäller en förlängning av ungdomspraktiken samt att i vissa fall tillåta praktik under sommaren?

1992/93:490 av *Liselotte Wågö* (m) till statsrådet Bo Lundgren om näringsidkares F-skattesedlar:

Fr.o.m. den 1 april i år kommer företagarnas F-skattebevis att gälla. I samband med detta har Skatteförvaltningen i ett pressmeddelande den 23 mars låtit meddela att man som enskild individ kan bli skyldig att betala skatt och arbetsgivaravgift om det visar sig att t.ex. den tandläkare man anlitat inte har gjort det, om värdet av tjänsten uppgår till minst 10 000 kr. Riksskatteverket uppmanar nu medborgare att bli någon form av skattefogdar. Man skall nämligen "kolla" om den man anlitat för ett jobb har F-skattebevis.

Det är säkert för många en främmande tanke att t.ex. begära att få se tandläkarens F-skattebevis innan en behandling påbörjas. Emellertid blir det konsekvensen av nyordningen om man vill undvika risken att bli betalningskyldig för tandläkarens skatt!

Det kan knappast ha varit avsikten att konsekvenserna av förändringarna skulle bli dessa.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att orimligheter av typ den som beskrivits ovan undviks?

Prot. 1992/93:84
26 mars 1993

1992/93:491 av *Annika Åhnberg* (-) till kulturministern om ensamma flyktingbarn:

Det har blivit känt att Invandrarverket i (minst) två fall beslutat utvisa ensamma flyktingbarn till en oviss framtid i deras tidigare hemländer. Invandrarverkets agerande har upprört många, med all rätt. Sverige var ett av de första länder som ratificerade FN-konventionen om barnets rättigheter. I artikel 3 sägs uttryckligen att offentliga och privata institutioner, domstolar, myndigheter och lagstiftande församlingar skall sätta barnets bästa i främsta rummet, när åtgärder av något slag vidtas.

I artikel 20 sägs att barn som berövats sin familjemiljö eller som för sitt eget bästa inte kan stanna där skall erhålla särskilt skydd och bistånd från statens sida. I artikel 22 berörs särskilt flyktingbarn. Det är uppenbart att Sverige bryter mot flera av artiklarna i barnkonventionen. Det måste vara ett politiskt ansvar att se till att detta ändras.

Jag vill därför fråga invandrarministern:

Avser regeringen vidta åtgärder så att Sverige behandlar flyktingbarn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter?

1992/93:492 av *Sigrid Bolkéus* (s) till justitieministern om samhällstjänst:

Enligt Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har en fjärdedel av de åtalade dömts till samhällstjänst i stället för till villkorlig dom och skyddstillsyn. Detta innebär en straffskärpning. Samhällstjänst infördes på prov i fem tingsrätter som alternativ till fängelse för yngre lagöverträdare och skall utvidgas till att gälla hela landet.

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta på grund av att lagen om samhällstjänst medfört icke avsedda straffskärpningar?

1992/93:493 av *Sigrid Bolkéus* (s) till justitieministern om Hudiksvalls kriminalvårdsanstalt:

Enligt Kriminalvårdsstyrelsen behövs ytterligare 1 020 fängelseplatser de närmaste två åren. Om beläggningen skall uppfylla riksdagens beslut om 85-procentig belägningsgrad rör det sig om drygt 1 200 platser. Kriminalvården vill fortsätta driften vid bl.a. anstalten i Hudiksvall. Enligt beslut skall den upphöra den 1 december 1993, vilket innebär om 10 månader. Det brådskar med besked om finansieringen.

Kommer kriminalvården att få de 400–500 miljoner kronor som enbart driften av det ökade antalet fängelseplatser kostar?

1992/93:494 av *Rune Backlund* (c) till kulturministern om ensamma flyktingbarn:

En treårig asylsökande pojkes öde har under den senaste tiden väckt stor

uppståndelse i media. I det fallet har det uppmärksammats att flera principer och förhållningssätt i samhället skär varandra. Det har antytts att två lagar, utlänningslagen och lagen om vård av unga (LVU) skulle stå emot varandra och att det skulle saknas en princip för hur den här pojken skall behandlas. Till det kommer också frågan vilka rättigheter och skyldigheter Sverige har i det här fallet enligt gällande internationell rätt och konventioner.

Det har tidigare förekommit uppmärksammade fall där asylsökande barn har uppgetts sakna nära anhöriga som varit beredda och lämpliga att ta hand om barnet vid ett återsändande till hemlandet. Det är viktigt att eventuella oklarheter i lagstiftning och regelsystem klaras ut så att vi i vårt land får en klar och entydig princip för hur dessa barn skall tas om hand på bästa möjliga sätt.

Är kulturministern beredd att ta initiativet till en snabb översyn av vilket förhållningssätt det svenska samhället skall ha i den här typen av fall och vilka regler som skall gälla i hanteringen av barnen?

1992/93:495 av *Maj-Lis Lööw* (s) till justitieministern om frivillig skuldsanering:

Vilka åtgärder avser justitieministern vidtaga för att verksamheten med frivillig skuldsanering inte skall försenas eller helt stoppas upp?

1992/93:496 av *Ingela Mårtensson* (fp) till justitieministern om personalkontrollen:

Riksdagsledamoten Bo G Jenevall har genom uppgifter i massmedia framställts som en säkerhetsrisk. Det sätt på vilket frågan har behandlats har väckt reaktioner hos såväl politiker som allmänhet. Fallet är enligt min mening ett exempel på att personalkontrollen inte fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga till justitieministern:

Vilka åtgärder avser justitieministern att vidta för att förbättra personalkontrollen?

1992/93:497 av *Arne Jansson* (nyd) till socialministern om fackföreningsavgift och socialbidragsnormer:

Enligt Socialstyrelsens allmänna råd för socialbidrag skall bl.a. kostnader för fackföreningsavgifter beräknas som tillägg till normen med den faktiska kostnaden per månad.

Socialstyrelsen skriver bl.a. följande:

Fackföreningsavgifter bör beräknas särskilt eftersom nivåerna i de olika föreningarna varierar ganska kraftigt. Att den enskilde bör ha täckning för avgiften genom socialbidraget är rimligt eftersom denna utgift får anses som nödvändig för varje arbetstagare.

Jag är övertygad om att det finns medborgare som inte lever på socialbidrag som av ekonomiska skäl inte är med i någon fackförening och anser i enlighet med detta att fackföreningsavgifter (inte avgifter för medlemskap i

enskild arbetslöshetskassa) inte bör beräknas som tillägg till socialbidragsnormen.

Prot. 1992/93:84
26 mars 1993

Är socialministern beredd att medverka till en förändring av den nuvarande ordningen?

1992/93:498 av *Harriet Colliander* (nyd) till kulturministern om presstödet:

Av en nyss utkommen ESO-rapport om presstödet effekter (Ds 1993:20) framgår att merparten av presstödet, vilket kan uppdelas i tre delar, nämligen direkt presstöd via budgeten om 500 miljoner kronor, momsbefrielse om 1,5 miljarder och nedsatt reklamskatt om 500 miljoner kronor, går till de verkligt stora tidningarna och att närmare hälften av momsbefrielsen går till liberala tidningar.

Med tanke på att statens syfte med de presstödjande åtgärderna är att säkerställa en fri opinionsbildning och en allsidig nyhetsförmedling undrar jag om och när kulturministern är beredd att medverka till en förändring av detta faktum.

1992/93:499 av *Karl Gustaf Sjödin* (nyd) till justitieministern om sociala förmåner till utländska våldsbrottslingar:

Utländska medborgare som begår grova våldsbrott får ofta enligt gällande regler ut stora belopp i pension och/eller sjukersättning.

Att gällande lagregler innebär att sociala förmåner utbetalas – i många utvisningsfall till brottslingens vistelseort i hemlandet – är ur allmänhetens synvinkel mycket stötande.

Det uppfattas som att brottslingens agerande sanktioneras av det svenska samhället.

Vad avser justitieministern göra för att ändra berörda lagregler?

1992/93:500 av *Robert Jousma* (nyd) till kulturministern om kostnader då flykting flyttar från anvisad ort:

När en flykting flyttar från den ort han blivit anvisad till annan ort (ofta storstadsregioner) orsakar det kostnader och problem. Utflytningskommunen förlorar halva schablonbidraget och inflytningskommunen får ett nytt helt bidrag. Staten får med andra ord en extra kostnad på ett halvt schablonbidrag.

Dessutom förorsakar flyttningen problem och kostnader på grund av att utflytningskommunen planerat sin verksamhet med en mottagningsapparat inkl. ett introduktionsprogram som på grund av flyttningen inte utnyttjas. Svenskundervisningen fullföljs inte utan försenas osv.

Flyktingarna uppger att de flyttar på grund av vantrivsel, sysslöshet m.m. Frågan är om de sakligt sett får det bättre i storstaden. Men frågan är framför allt om den som uppehåller sig i Sverige som flykting skall medges rätt att byta ort, då detta visat sig ytterligare belasta den redan mycket hårt ansträngda flyktingadministrationen. I vart fall bör inget helt schablonbidrag utgå till inflytningskommunen.

Vad avser kulturministern göra för att rätta till detta missförhållande?

1992/93:501 av *Margareta Viklund* (kds) till socialministern om åtgärder mot alkoholmissbruk i mödra- och barnhälsovårdens program:

Olika undersökningar har visat att barn till alkoholmissbrukande föräldrar har svårt att fungera i sociala sammanhang. De har bl.a. på grund av sociala svårigheter svårt att tillgodogöra sig skolundervisning. Många blir utslagna senare i livet. De har inte fått den trygghet och grund som barn behöver för att kunna utvecklas på ett tillfredsställande sätt.

Det finns olika modeller inom mödra- och barnhälsovården för att förebygga och behandla alkoholmissbruk. Ett exempel på detta är projektet Föräldrar och Alkohol, som riktade sig till blivande och nyblivna föräldrar. Målet var att föräldrarna skulle minska sin alkoholkonsumtion under framför allt den tid som mödrarna väntade barn och då barnen var små. Landstingsförbundet drev detta projekt i samverkan med Älvsborgs och Jämtlands läns landsting.

Avser statsrådet att vidtaga några åtgärder för att projekt som detta skall införas som en naturlig del i mödra- och barnhälsovårdens verksamhet?

1992/93:502 av *Rolf L Nilson* (v) till jordbruksministern om biobränsleaska:

De flesta är överens om att biobränsleanvändningen skall öka. En stor del av detta biobränsle kommer att tas från skogsmark. Övervägande del av detta uttag kommer att tas ut i form av barr, kvistar, grenar och klena stammar. Dessa delar innehåller en stor del av tillgängliga näringsämnen.

Denna näring kommer följaktligen att tas ur ekosystemet och till slut hamna i askan efter förbränningen av biobränslet. För att undvika näringsbrist i vissa skogsmarker och att askan blir ett deponeringsproblem är det viktigt att askan och dess näringsämnen kan återföras till skogsmarken.

Om detta sker är det ett steg mot kretsloppssamhället. För närvarande är detta en allvarlig hämsko i utvecklingen av biobränsleanvändningen. Detta problem behandlas underligt nog inte i kretsloppspropositionen – som hanteras just nu av riksdagen – trots att problemet är akut.

Jag vill fråga jordbruksministern:

Vad kommer regeringen att göra under 1993 för att biobränsleaskan skall kunna ingå i ett kretslopp?

1992/93:503 av *Bengt Ahlquist* (fp) till kulturministern om det statliga stödet till Älvkarleby kommun för mottagning av flyktingar:

Älvkarleby kommun har tagit emot en betydande andel flyktingar. Under åren 1986–1989 mottog kommunen 127 latinamerikanska flyktingar. Av dessa bor 42 kvar i kommunen, alla i stort sett självförsörjande. Perioden 1989-09-15–1992-09-30 tog kommunen sammanlagt emot 235 vietnamesiska kvotflyktingar. Kvar i kommunen bor 197, och av dessa har 15 fötts efter ankomsten. Praktiskt taget samtliga i kommunen boende vietnamesiska flyktingar står utanför arbetsmarknaden och är beroende av socialbidrag.

Budgetåren 1993 och 1994 visar att kostnaderna för flyktingmottagandet överskrids med 3,1 miljoner kronor resp. 8,6 miljoner kronor. 8 miljoner kronor motsvarar 1 skattekrona i utdebitering för Älvkarleby kommun. Älvkarleby kommun har en mycket dålig ekonomi, som löper stor risk att ytterligare försämrats. I senaste numret av Kommunaktuellt, nr 11, s. 4, framgår att arbetslösheten nu är uppe i 9,72 %, vilket innebär att kommunen ligger på sjätte plats i riket över de kommuner som har stor arbetslöshet. Opinionsmässigt är det oerhört svårt att försvara kommunala nedskärningar inom såväl barn- och äldreomsorgsområdet som skolområdet till förmån för ökade socialbidrag till våra flyktingar.

Med anledning av det ovan anförda vill jag ställa följande fråga:

Vilket statligt stöd kan Älvkarleby kommun påräkna för att fullt ut täcka underskott i flyktingmottagning för åren 1993 och 1994?

1992/93:504 Rolf L Nilson (v) till jordbruksministern om ökad användning av flis:

Biobränslen i form av flis är ett billigare alternativ än kol och olja nu när skärpta miljöskatter på fossila bränslen har effekt på marknaden.

Flis är dessutom mer miljövänligt som energikälla än kol, naturgas och olja. Det som saknas nu är en större efterfrågan på biobränslen i form av flis. Därför borde de statliga subventionerna öka till investeringar i nya flispannor.

Jag vill därför fråga jordbruksministern:

Kommer regeringen att föreslå ökat statligt bidrag till investeringar i nya flispannor under år 1993?

1992/93:505 av Bengt Ahlquist (fp) till justitieministern om åtgärder mot häleri:

Den som köper tjuvgods – även i god tro – bör stå till svars. God tro-begreppet måste på något sätt sättas i relation till inköpspriset. Krav på kvitto – bevis på köpet – borde ställas. Om lagen ändras på de här punkterna blir det svårare att stjäla och att avyttra tjuvgods. Förövarna av brott kommer alltför lindrigt undan, medan offren får för dåligt stöd av samhället.

På vilket sätt är justitieministern beredd att medverka till att se över lagstiftningen på detta område?

6 § Kammarén åtskildes kl. 13.02.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Gunborg Apelgren

Innehållsförteckning

Fredagen den 26 mars

1 § Återkallelse av del av motion	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
3 § Bordläggning	1
4 § Anmälan om interpellationer	
1992/93:106 av Eva Zetterberg (v) om utbudet av bröstmjölks- sättning i u-länder	2
1992/93:107 av Per Stenmarck (m) om återvinning av blybatte- rier	3
1992/93:108 av Pierre Schori (s) om Sveriges kandidatur till FN:s säkerhetsråd	4
1992/93:109 av Harald Bergström (kds) om åtgärder mot ung- domsarbetslöshet	5
5 § Anmälan om frågor	
1992/93:484 av Laila Strid-Jansson (nyd) om utnämningen av chef för AMU	6
1992/93:485 av Bo Holmberg (s) om frivårdens behandlings- central	6
1992/93:486 av Kenneth Lantz (kds) om s.k. livstestamente	7
1992/93:487 av Inger Lundberg (s) om den s.k. parallell-lärar- utbildningen	7
1992/93:488 av Eva Johansson (s) om högskolornas betydelse för regional balans i Stockholm	7
1992/93:489 av Liisa Rulander (kds) om förlängning av ung- domspraktik	8
1992/93:490 av Liselotte Wågö (m) om näringsidkares F-skatte- sedlar	8
1992/93:491 av Annika Åhnberg (-) om ensamma flyktingbarn	9
1992/93:492 av Sigrid Bolkéus (s) om samhällstjänst	9
1992/93:493 av Sigrid Bolkéus (s) om Hudiksvalls kriminal- vårdsanstalt	9
1992/93:494 av Rune Backlund (c) om ensamma flyktingbarn	9
1992/93:495 av Maj-Lis Lööw (s) om frivillig skuldsanering	10
1992/93:496 av Ingela Mårtensson (fp) om personalkontrollen	10
1992/93:497 av Arne Jansson (nyd) om fackföreningsavgift och socialbidragsnormer	10
1992/93:498 av Harriet Colliander (nyd) om presstödet	11
1992/93:499 av Karl Gustaf Sjödin (nyd) om sociala förmåner till utländska våldsbrottslingar	11
1992/93:500 av Robert Jousma (nyd) om kostnader då flykting flyttar från anvisad ort	11

1992/93:501 av Margareta Viklund (kds) om åtgärder mot alkoholmissbruk i mödra- och barnhälsovårdens program	12	Prot. 1992/93:84
1992/93:502 av Rolf L Nilson (v) om biobränsleaska	12	26 mars 1993
1992/93:503 av Bengt Ahlquist (fp) om det statliga stödet till Älvkarleby kommun för mottagning av flyktingar.	12	
1992/93:504 av Rolf L Nilson (v) om ökad användning av flis	13	
1992/93:505 av Bengt Ahlquist (fp) om åtgärder mot häleri .	13	

